Filosofia i Lletres UAB

PROTOCOL DE L'ASSIGNATURA "TREBALL FINAL DE GRAU"
DE LA FACULTAT DE FILOSOFIA I LLETRES

Aprovat per la Comissió d'Ordenació Acadèmica en data 13 de novembre del 2018.
Modificat per la Comissió d'Ordenació Acadèmica en data 15 de març de 2024 i per la Junta Permanent de 6 de juny de 2025.

1. Antecedents

En el moment en què els plans d'estudi es van adaptar a l'EEES, la Facultat de Filosofia i Lletres va establir un protocol sobre el Treball Final de Grau (TFG) que fou aprovat el 2013 en aplicació de la Normativa acadèmica de la UAB, aprovada per acord del Consell de Govern de 7 de juliol de 2022, i modificada per acords del Consell de Govern d'1 de febrer de 2023 i de 12 de juliol de 2023, revisada en profunditat arran de l'aprovació del Reial Decret 822/2021, de 28 de setembre, i modificada de nou per Consell de Govern el 12 de març de 2024, d'11 de juliol de 2024 i de 20 de març de 2025 (normativa).

El temps transcorregut i les diferents aplicacions que se'n van fer van aconsellar revisar-lo, en el marc de la normativa suara esmentada, a partir de: i) el procés i els resultats de l'acreditació dels títols de grau de la Facultat; ii) el desenvolupament del SGIQ de la Facultat (Procés PC3b); iii) les peticions de diverses titulacions d'establir unes bases comunes a tots els TFG de la Facultat que permetin millorar els procediments aplicats; iv) la revisió de les diferents praxis; i v) la voluntat d'estendre les bones pràctiques ja existents en el tractament dels TFG.

Com a resultat del procés de discussió, es va establir un nou protocol d'aplicació general a tots els títols organitzats per la Facultat aprovat per la Comissió d'Ordenació Acadèmica en data 13 de novembre de 2018 i modificat posteriorment el 15 de març de 2024. La valoració de l'experiència en l'aplicació d'aquest protocol i l'actualització de la Normativa acadèmica de la UAB aconsellen algunes modificacions.

2. Sobre la matrícula del TFG

El TFG només té una convocatòria (juny) i no pot ser recuperat.

S'estableix la possibilitat de presentar de manera excepcional el TFG a una convocatòria al febrer, sempre que s'hagi demanat prèviament la convocatòria de final d'estudis a la Gestió Acadèmica (generalment entre octubre i desembre. Per demanar la convocatòria de final d'estudis, l'estudiant ha de matricular-se de tots els crèdits necessaris per finalitzar els estudis.

No es podrà qualificar al febrer un TFG que tingui consideració de matrícula anual, ni separar de l'acta a l'estudiant, doncs es produiria una incongruència de dates a l'hora de sol·licitar el títol.

Les Matrícules d'Honor (MH) només es concedeixen en la convocatòria ordinària de juny.

També, en el cas dels graus que justifiquen una part pràctica important i permeten la presentació oral dels TFGs de convocatòria ordinària (juny) al mes de setembre, aquests no podran optar a MH.

3. Sobre el caràcter i tipologia del TFG

Segons la Normativa acadèmica de la UAB (Capítol III. Secció 1a., Art. 39), el Treball de Fi de Grau "té com a objectiu essencial la demostració per part de l'estudiant del domini i aplicació dels coneixements, competències i habilitats definitoris del títol".

Com a norma general, el TFG ha de ser un treball acadèmic, autònom i individual, teòric o aplicat, supervisat pel professorat del grau corresponent. Ha d'incloure, com a mínim, tasques de cerca i revisió bibliogràfica, exposició teòrica i metodològica, lectura i integració de dades i informació, elaboració d'informació rellevant, redacció i presentació. La tipologia pot ser diversa, atenent a les característiques específiques dels resultats d'aprenentatge de cada titulació. Excepcionalment, es podran fer TFEs en grup, sempre amb el vistiplau de la coordinació del grau, que haurà de vetllar per garantir l'avaluació de cada aportació individual.

El TFG també es pot realitzar seguint metodologies com ara Aprenentatge Servei o Aprenentatge Basat en Reptes. En aquest cas, el desenvolupament d'aquests treballs seguirà les normes establertes per l'Oficina d'Aprenentatge-Servei.

4. Sobre la guia docent

La guia docent del TFG haurà de recollir, a més dels apartats habituals de competències, resultats d'aprenentatge i perspectiva de gènere, els següents aspectes, que recolliran la informació seguint les directrius d'aquest protocol:

- Caràcter i tipologia.
- Activitats de seguiment programades i data d'entrega.
- Procediments de tria o d'assignació de tema i de tutor/a.
- Requisits formals (estructura, extensió, citació, suports documentals).
- Metodologia.
- Rúbrica/ques d'avaluació tant per la part escrita final com per la part de l'exposició oral. Es poden incloure també rúbriques relacionades amb l'acompliment de les tutories de seguiment.
- Avaluació. La guia docent explicitarà les característiques de la presentació escrita (extensió màxima, convencions tipogràfiques i de citació...) i oral (durada de l'exposició, format de la presentació, format dels tribunals, rúbriques d'avaluació i ponderació...).
- Procediments de revisió.
- Criteris per a la publicació voluntària final al Dipòsit General DDD.

Amb caràcter opcional es pot recollir informació relacionada amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS), indicadors que poden servir per referenciar el TFG de cara a possibles premis, motors de recerca o bases de dades.

5. Sobre els criteris d'assignació o de tria de tema i de tutor/a

Els criteris d'assignació o bé de tria del tema i, si escau, del tutor/a del TFG es faran públics a la guia docent, on es farà constar també la possibilitat de la co-tutorització amb professorat d'altres departaments de la pròpia facultat, d'altres facultats de la UAB o interuniversitaris (especialment en els graus combinats de filologia i aquells graus que tinguin docència de caràcter interfacultatiu o interuniversitari) o externs a la universitat (directors d'excavacions, museus, etc.). A criteri de les Comissions de docència de cada grau, el professorat tutor podrà ser el del propi grau o no.

6. Sobre el calendari[1]

Abril-maig

La coordinació de grau organitzarà una sessió informativa per tal d'explicar als estudiants de tercer curs les especificitats i el procediment d'assignació dels TFG. Els títols filològics hauran de fer arribar la informació prèviament al coordinador o coordinadora dels graus combinats de filologia, per tal que en pugui fer difusió entre els estudiants d'aquests graus.

Maig - Setembre

La coordinació de grau farà difusió d'una llista orientativa de temes (i, si escau, dels tutors/res) a través de les aules moodle (campus virtual) i de la fitxa del grau editada a la pàgina web (guies docents).

Primera quinzena d'octubre

L'alumnat sol·licitarà formalment el tema del seu treball, d'acord amb la llista publicada o, si escau, a proposta pròpia. La sol·licitud es farà mitjançant un document comú que facilitarà la coordinació de cada grau.

Novembre

La coordinació dels TFG farà pública l'assignació del tema i del tutor/a i ho comunicarà a Gestió Acadèmica. El document de compromís ha de ser signat digitalment per l'estudiant i el/la tutor/a, per tal que en quedi constància amb vista als processos d'acreditació.

El vicedegà o la vicedegana amb competències sobre l'ordenació dels estudis vetllarà pel compliment dels terminis.

[1] El calendari s'adaptarà a les necessitats del Grau d'Antropologia, que programa el TFG durant el primer semestre i als graus d'Història, Política i Economia Contemporànies i d'Estudis Socioculturals de Gènere que programen un Treball de Fi de Grau de 12cr.

7. Sobre el format del treball

El format habitual del TFG serà l'assaig escrit. Les titulacions, en funció de la seva especificitat, podran contemplar altres formats (suport àudio, suport vídeo, pòster, etc.). En aquest darrer cas, caldrà acompanyar aquests formats amb una mínima presentació escrita.

8. Sobre la llengua

Excepció feta dels estudis filològics amb llengües de docència específiques, el treball podrà estar escrit en qualsevol llengua amb presència en els estudis de la facultat (alemany, anglès, castellà, català, èuscar, francès, gallec, italià, romanès i portuguès), sempre que les coordinacions assegurin la presència de suficient professorat lingüísticament competent per tutoritzar-lo i avaluar-lo, i sempre que aquesta possibilitat hagi estat permesa a la Guia Docent. Tota indicació que es faci constar en aquest sentit a la guia docent haurà de coincidir amb les dades que consten a la memòria del títol.
No seguir les indicacions assenyalades a la Guia Docent sobre la llengua del treball comportarà automàticament la qualificació de "No avaluable".

9. Sobre el seguiment

La guia docent ha de determinar la forma de fer el seguiment dels TFG, especificant el nombre de tutories obligatòries o de lliuraments previstos. Es recomana un mínim de tres tutories obligatòries.

Cada tutoria obligatòria i cada lliurament de feina, amb el seu retorn en relació a les rúbriques determinades en cada grau, quedaran registrats en l'aplicació de seguiment de Treballs de Fi d'Estudis: http://tfe.uab.cat. Només excepcionalment, cas de no ser possible, l'evidència quedarà recollida en una acta de format simple amb la mateixa informació signada pel/per la tutor/a i l'estudiant.

En la pàgina de l'aplicació de seguiment hi haurà de constar:
- El procés de seguiment.
- Les rúbriques d'avaluació.
- El calendari.
- Els tribunals finals.
- Els resultats d'avaluació.

El professorat tutor haurà de fer constar en l'aplicació de seguiment l'acompliment o no de fites per part de l'alumnat després de cada tutoria.

10. Sobre l'avaluació

L'avaluació dels treballs de final d'estudis ha d'estar orientada a la verificació de l'adquisició dels resultats d'aprenentatge associats a aquesta matèria i ha de permetre una avaluació global i sintètica dels resultats d'aprenentatge de coneixement, habilitats i competències associats a la titulació (Capítol IV, article 270, 4a)

10.1. Sobre la presentació escrita

Sigui quin sigui el format del treball, tot TFG constarà d'una part escrita en la mesura que serveix per qualificar les competències adquirides en relació amb aquesta habilitat. La guia docent ha d'especificar les normes de redacció i els diferents formats que contempla aquest protocol de TFG.

El cos del treball ocuparà una extensió d'entre 20 i 40 pàgines (2.100 caràcters/pàgina), descomptats els capítols d'agraïments, motivació i bibliografia, així com la informació complementària (imatges, gràfics, etc.). La Comissió de docència de cada grau podrà precisar la extensió dins d'aquest marge en funció de la seva especificitat.

Aquesta extensió inclou el títol, índex, resums (un en la llengua de redacció del TFG i l'altre en anglès) i cinc paraules claus (en la llengua de redacció del TFG i en anglès), text general i les notes. En el cas de treballs redactats en anglès, la llengua del resum i les paraules claus serà en català/castellà.

Alguns graus atorguen la possibilitat de presentar la part principal del TFG en altres formats (audiovisual, app, artefactes culturals, etc.) en relació al bagatge adquirit durant tots els estudis. En aquest cas, la part escrita haurà de tenir una extensió mínima de 12 pàgines.

Les extensions mínimes i màximes han de ser respectades. L'incompliment implica la no avaluació del TFG.

La bibliografia i les notes s'han de referenciar obligatòriament segons les directrius disponibles al Servei de Biblioteques de la UAB. El professorat podrà orientar sobre criteris més específics de citació de fonts documentals, materials o filològiques.

L'alumnat tindrà en compte les directrius del Servei d'Igualtat i Diversitat de la Universitat Autònoma de Barcelona sobre la perspectiva de gènere en la recerca i l'ús de llenguatge inclusiu.

10.2. Sobre la presentació oral

Tot TFG comptarà amb una exposició pública oral, en la mesura que serveix per avaluar les competències adquirides en relació amb aquesta habilitat. La comissió farà preguntes a la persona que exposa per complementar la valoració de l'adquisició de coneixements, habilitats i competències.

L'exposició oral serà avaluada per una comissió, designada per la coordinació dels TFG.

En el cas del graus filològics combinats, la competència lingüística i el seu ús acadèmic en les dues llengües del grau es valorarà per part d'un tribunal format per especialistes de les dues llengües. El tribunal prendrà en consideració tant l'avaluació de les dues parts del treball escrit en dues llengües diferents, com també l'avaluació de l'expressió oral, en la mesura que, en l'exposició oral,

s'introdueix l'avaluació de l'estudiant mitjançant preguntes en les dues llengües requerides, a les que haurà de respondre també en les dues llengües del grau.

En el cas del grau combinat d'Estudis d'Anglès i de Clàssiques, la presentació oral es podrà fer o bé íntegrament en anglès o bé combinant l'anglès i el català o el castellà en cas que el treball hagi estat escrit en una d'aquestes dues llengües de docència.

Per assegurar l'equitat en l'avaluació dels TFG d'un mateix títol, la coordinació del títol s'assegurarà de què les comissions de l'exposició oral avaluïn a partir de les mateixes rúbriques.

Les comissions estaran formades per dos docents, excepte en el cas dels graus interfacultatius, que podran ampliar fins a 3 segons determini la Comissió de Docència pertinent. Al menys un d'ells serà de l'àrea de coneixement de la temàtica del treball presentat. El professorat tutor no por participar en les comissions que avaluïn els treballs que hagi tutoritzat.

Es recomana que, com a mínim, un dels dos membres de tribunal de TFG sigui el mateix per a 5 TFG seguits, per tal que es pugui avaluar de manera més objectiva.

10.3. Sobre la valoració de la part escrita i oral

El pes de l'avaluació es distribuirà entre la part escrita i la part oral. Com a criteri d'aplicació general s'atribuirà un 60% a la part escrita (que pot arribar al 70%) i un 40% a la part oral (que pot reduir-se al 30%). Els percentatges es faran constar a la guia docent.

Com a norma general, es recomana que l'avaluació del document escrit compti amb un segon avaluador apart del tutor/a, pertanyent al grau corresponent. En aquest cas, la nota serà la mitja aritmètica de les dues avaluacions amb una ponderació del 70%.

Si per qüestions de volum de TFGs o de disponibilitat de professorat això no fos possible, com a procediment subsidiari cal assegurar que coincidint amb l'avaluació de l'exposició oral s'avaluïn també els continguts de la presentació escrita. En aquest últim cas els percentatges d'avaluació seran obligatòriament d'un 60% per a la part escrita i un 40 % per a l'exposició oral. L'estudiant no podrà aprovar l'assignatura almenys que obtingui com a mínim un 5 a la part avaluada pel tribunal on no hi participa el/la tutor/a. Caldrà fer constar aquesta indicació a la Guia Docent del TFG.

Tots els graus filològics i el grau en Ciències de l'Antiguitat hauran de tenir el mateix percentatge d'avaluació de la part escrita i oral, per no crear disfuncions en els graus combinats.

El tutor/a, un cop finalitzada la valoració de la part escrita del treball, haurà d'elaborar un "informe final on queda constància del seguiment i tutoria de les activitats, que es té en compte en l'avaluació final del treball" (Títol V, capítol III, article 270, 3b de la Normativa acadèmica de la UAB). Aquest informe s'ha de lliurar al tribunal de l'exposició oral.

Amb la nota de la part escrita i la nota de la part oral, ponderades, el tribunal comunicarà la nota final del TFG el dia de l'exposició pública.

Un treball amb faltes d'ortografia i problemes gramaticals greus no podrà ser qualificat en cap cas amb la nota final d'excel·lent.

La qualificació d'un TFG té la mateixa gradació que qualsevol altra assignatura del pla d'estudis, per tant, caldrà que la guia docent expliciti les condicions que s'han de donar per tal que un TFG sigui qualificat com a "No avaluable".

Atesa la peculiaritat del TFG, la guia docent també explicitarà el procediment establert per a concedir la qualificació de "Matrícula d'Honor". Per a la concessió de la "Matrícula d'Honor" la coordinació del grau haurà de designar una comissió (que pot coincidir amb el professorat de la Comissió de docència) que tingui en compte en un 75% la nota del TFG i en un 25% la nota de l'expedient de l'alumne.

El tutor/a del TFG el qualificarà com si es tractés d'avaluar qualsevol altra assignatura del grau, en el sentit que la qualificació valora el treball de l'estudiant i no pas la tasca de tutorització.

10.4. Sobre la detecció de plagi i ús de la Intel·ligència Artificial (IA)

Si el professorat tutor o revisor, en qualsevol moment de l'avaluació d'un treball, detecta un plagi evident (còpia, ús no autoritzat de la IA, etc.), qualificarà el TFG amb un zero, en aplicació del compromís que l'estudiant assumeix en el moment de fer la matrícula de respectar les regles sobre l'originalitat dels treballs.

Cada Comissió de Docència haurà d'establir quins usos de la IA permet/restringeix, de manera que els tutors/les tutores dels TFG tinguin constància de quin ús ha fet l'estudiant segons els models següents (que hauran de constar a la Guia Docent):

> Model 1 - Ús prohibit: "En aquesta assignatura, no es permet l'ús de tecnologies d'Intel·ligència Artificial (IA) en cap de les seves fases. Qualsevol treball que inclogui fragments generats amb IA serà considerat una falta d'honestedat acadèmica i comporta que l'activitat s'avaluï amb un 0 i no es pugui recuperar, o sancions majors en casos de gravetat."
>
> Model 2 - Ús restringit: "Aquesta assignatura permet l'ús de tecnologies d'Intel·ligència Artificial (IA) exclusivament en tasques de [***cerca bibliogràfica o cerca d'informació, correcció de textos o traduccions, a criteri del professorat]. En el cas d'assignatures de graus filològics, l'ús de la

traducció l'ha d'autoritzar el/la professor/a. Es poden contemplar altres situacions, sempre amb el vistiplau del professor/a.
L'estudiant ha de (i) identificar les parts que han estat generades amb IA; (ii) especificar les eines utilitzades; i (iii) incloure una reflexió crítica sobre com aquestes han influït en el procés i el resultat final de l'activitat.
La no transparència de l'ús de la IA en aquesta activitat avaluable es considerarà falta d'honestedat acadèmica i comporta que l'activitat s'avaluï amb un 0 i no es pugui recuperar, o sancions majors en casos de gravetat."

***Aquesta part s'ha de redactar segons el criteri del/de la professor/a.

Model 3 - Ús permès: "En aquesta assignatura es permet l'ús de tecnologies d'Intel·ligència Artificial (IA) com a part integrant del desenvolupament del treball, sempre que el resultat final reflecteixi una contribució significativa de l'estudiant en l'anàlisi i la reflexió personal.
L'estudiant haurà de: (i) identificar quines parts han estat generades amb IA; (ii) especificar les eines utilitzades; i (iii) incloure una reflexió crítica sobre com aquestes han influït el procés i el resultat final de l'activitat.
La no transparència de l'ús de la IA en aquesta activitat avaluable es considerarà falta d'honestedat acadèmica i comporta que l'activitat s'avaluï amb un 0 i no es pugui recuperar, o sancions majors en casos de gravetat."

10.5. Sobre el procés de revisió i de reclamació de qualificacions

El TFG està sotmès als mateixos processos de revisió ordinària i revisió extraordinària de qualsevol altra assignatura del grau. És per això que cal i) establir unes rúbriques clares per avaluar tant l'exposició escrita com l'exposició oral; ii) registrar curosament el procés de seguiment: entregues i retorn en funció de les rúbriques establertes; i iii) fer explícites en públic les mancances del treball en la comissió d'avaluació de la part oral. Aquesta informació és essencial en els processos de revisió ordinària i extraordinària.

11. Sobre la certificació del títol del TFG

Des del curs 2017/2018 els títols del TFG no s'inclouen en l'expedient acadèmic dels/de les estudiants. Els/les estudiants que ho demanin, podran sol·licitar un certificat a Gestió Acadèmica on consti el títol del TFG. Durant la primera quinzena de juliol, les coordinacions del TFG faran arribar a la Gestió Acadèmica una llista completa amb els noms dels estudiants i els títols dels TFGs presentats de la manera que els sigui indicat des del Deganat.

12. Sobre la publicació dels TFGs al DDD

Es recomana la publicació al Dipòsit Digital de Documents de la UAB de tots els TFGs amb una nota final igual o superior a 9. Per tal de poder fer-ne la publicació, l'estudiant haurà de signar i lliurar al coordinador/a de TFG el document de consentiment elaborat per la Biblioteca d'Humanitats.

Amb l'ús de l'aplicació tfe.uab.cat, tot queda registrat i es transmet automàticament al Dipòsit Digital de la UAB.

13. Sobre la documentació

L'aplicació de seguiment: tfe.uab.cat ja contempla el registre de la documentació d'assignació, seguiment i avaluació de forma automàtica.

En qualsevol cas, l'Equip de Deganat vetllarà perquè les coordinacions conservin els formularis, documents i models d'acta necessaris de les assignacions, el seguiment i l'avaluació dels TFG, amb vista als processos d'acreditació.